

Motiv z Libštátu

foto: Libštátský zpravodaj

Milí přátelé!

Nemohl bych dělat starostu.

Rozsvěcet dvacet vánočních stromečků – když nesnáším vánoce... 😊

≡ Bělohávkův betlém je opět k vidění

Pokud se chcete v adventním čase zasnít, přijďte si ho prohlédnout. Je skvostný. Tato výjimečná práce ze sedmdesátých let 19. století turnovského malíře Michala Bělohávka (1841–1915) je unikátní ukázkou betlémářské práce.

Kaširovaný papírový a dřevěný malovaný betlém vás jistě upoutá svým rozměrem, délka 380 x výška 160 x šířka 130 cm. Tvoří ho několik desítek rozměrných figur, stavby i pohyblivý prvek putujících oveček.

Do sbírky turnovského muzea byl získán darem od rodiny Bělohávkovy v roce 1927. Ovšem až v roce 2022 se po 80 letech a dvouletém restaurování vrátil zpět do stálých expozic našeho muzea.

Přijďte se podívat na tento nádherný betlém a prožijte kouzlo Vánoc právě u nás!

K vidění bude do 29. prosince, poté bude na čas z důvodu pokračující rekonstrukce expozice Lidová kultura středního Pojizeří uzavřen. K vidění bude opět od 6. února 2025, kdy bude stálá expozice lidové kultury slavnostně otevřena. (MČRT)

≡ Z dějin tur(nov)istiky – Šimákův Průvodce českým rájem

Před 120 lety spatřil světlo světa turistický Průvodce českým rájem sepsaný turnovským rodákem Josefem Vítězslavem Šimákem (1870–1941), významným českým historikem se silnou vazbou na region Pojizeří.

Turnovu a jeho okolí věnoval řadu drobných článků i obsáhlejší knihy, za všechny jmenujme například Příběhy města Turnova nad Jizerou I a III (1903, 1904; druhý díl zůstal v rukopisu) a Soupis památek historických a uměleckých v politickém okresu turnovském (1909). V roce 1904 mu vyšel turistický průvodce, ve kterém sepsal tipy na 150 výletů po Českém ráji – od kratších vycházek v okolí Turnova přes několikahodinové výlety až po celodenní túry. Brožuru vydal vlastním nákladem novinář a propagátor českorajské turistiky Václav Kudrnáč (1856–1923).

Průvodce je dodnes cenným historickým pramenem pro bádání v oblasti dějin turistiky. Zajímavá je zvláště kapitolka „cestovní pokyny“. Šimák v ní doporučoval turistům, kteří chtěli poznat Turnovsko důkladněji, aby zde setrvali alespoň týden. Při omezení se na hlavní turistické cíle a při použití vlaků nebo povozů měly stačit tři dny. Turistům přijíždějícím z větší dálky doporučoval přijet do města již večer přede dnem výletu, protože ráno do Turnova nepřijížděl vhodný vlak a byla by pro ně škoda, aby ztratili půl dne výletu jen cestou.

„Doba cestování jest od května do září. Příprav zvláštních není potřebí, ježto podnebí jest mírné a náhlých změn není se báti; jen míní-li kdo připojiti výlety horské, opatři se důkladněji. Stačí lehký šat a nepromokavý havelok, plášť nebo plaid, deštník o pevné holi a široké rukojeti, něco prádla na převlek v noci do balíčku nebo vaku (lze nechat vždy na noclehu); přiložte mýdlo, kartáček na zuby, kostici. Obuv lehkou, nejlépe šněrovací botky (střevíce na písčných cestách jsou nevhodny), nepřiliš nové (nová obuv tlačí a na skalách se poškodí). Do tobolky spinadla, jehlu, černou a bílou niť, angl. náplast, hřebínek, trochu magnésie proti žíze a jeleního loje proti opruzení, do kapsy plochou sklenku, nůž s vývrtkou (třeba i s nůžtičkami), několik tabulek čokolády. Nezapomeňte kukátko nebo dalekohled. – Všecky partie vyžadují aspoň mírné námahy, ježto skoro všude nutno stoupati a sestupovati, za to cesty jsou většinou pohodlné a všude občerstvení. Není třeba pospíchat; do kopců stoupáme pomalu, ale vytrvale, špičkami chodidel od sebe; odpočíváme až nahoře. Slézáme-li

s příkrého svahu, sestupujeme ohnuvše nohy v kolenu. Žízeň nehasme líhovinou, zejména ne za stoupání; nepijme mnoho ani, nalezneme-li pramen, nýbrž jen svlažme rty a jazyk; jsme-li spoceni, vypláchněme vodou jen hrdlo; kousek čokolády pomůže žízni, dokud nedojdeme delšího odpočinku“.

Šimák tvrdil, že ceny v Českém ráji jsou mírné. Stačit mělo čtyři až pět korun na den, aniž by si turista odpíral pohodlí. „Na většině tur lze pohodlně obědvati (pro větší společnost nutno objednatí napřed), všude pak dostaneme aspoň prostou stravu a pivo (též mléko, víno, sodovku, limonádu, někde i kávu)“.

Pochvaloval také turistické znače-

ní. „Hlavní směry v městě a na rozcestích venku opatřeny jsou tabulkami, cesty značkami. Průvodce z města si bráti není tedy nutno; při odlehlejších stezkách, nastanou-li rozpaky, rád poslouží kterýkoliv hoch neb i dospělý za několik haléřů.“

V průvodci dával turistům tipy, jak se na výletní cíle dostat, kolik jim cesta zabere času, kde se dobře najíst či pohodlně ubytovat. Při popisu jednotlivých památek se rozepisoval o historii míst. Na konec průvodce připojil fotografie a kresby památek z Českého ráje a inzerce místních podniků, zvláště pak hostinců, jejichž návštěvu neměl turista na svých cestách opomenout.

Josef Vítězslav Šimák velmi aktivně spolupracoval s turnovským odborem Klubu českých turistů. Mezi lety 1906–1907 se podílel na redakci nástěnné mapy turnovského politického okresu, která byla vyvěšována na frekventovaných turistických

místech, například na nádražních budovách. Pro potřeby klubu sepsal i přednášku, která byla společně s diapozitivy posílána turistickým klubům a dalším organizacím k propagaci Českého ráje. V roce 1928 otevřel KČT na jeho počest stezku táhnoucí se z Turnova skalami v Klokoči směrem na Kozákov.

/ Antonín Mojsl, *Muzejní čtvrtletník*

≡ Turnovské kulturní tipy:

20/12 20.00, Klub KUS
ZRNÍ

21/12 19.00, městské divadlo
Vánoční koncert Big'O'Bandu Marka Ottla

turnovsko

PŘÍŠOVICE – Logicor, významný vlastník, developer a správce logistických nemovitostí v Evropě, úspěšně dokončil výstavbu svého nejnovějšího logistického parku Logicor Příšovice. Pokrokový areál, který přeměnil bývalý brownfield v moderní logistické centrum, je prvním logistickým parkem společnosti mimo Prahu.

Park se nachází ve strategické lokalitě u dálnice D10 a nabízí vynikající spojení mezi Prahou, Mladou Boleslaví a Libercem. V rámci dvou samostatných budov poskytuje 20.500 m² prostor pro výrobní, skladovací a administrativní účely. Velkou předností parku je také přímý přístup na železniční síť díky vlastní vlečce.

semily

≡ Po necelém roce výstavby byl v neděli 8. prosince t. r. v Semilech slavnostně otevřen nový autobusový terminál v těsném sousedství železniční stanice Semily. Tím byla zakončena poslední etapa vybudování společného dopravního terminálu, který od nynějška umožní přímé přestupní vazby mezi vlaky a autobusy přímo z jednoho nástupiště. Od 15. prosince t.r. přestaly autobusové linky využívat dosavadní autobusové nádraží a přesunou se na nový terminál s názvem „Semily, Terminál“.

Výstavba autobusového terminálu stála 44 milionů korun. Evropská dotace z Integrovaného regionálního operačního programu činila 27 milionů korun, město se podílelo nákladem 17 milionů. Společný terminál pro vlaky i autobusy splňuje všechny současné standardy - samozřejmostí jsou bezbariérová nástupiště jak pro vlaky, tak pro autobusy, nástupiště je vybaveno multi-

funkčním informačním systémem o odjezdech vlaků i autobusů. V budově nádraží je umístěna čekárna s pokladní přepážkou, kde jsou prováděny zákaznické služby integrované dopravy IDOL.

„S vybudováním nového, společného terminálu pro vlaky i autobusy došlo k uvolnění prostoru dosavadního autobusového nádraží,“ řekla starostka Lena Mlejnková. „Tím se uvolnila trasa pro výstavbu průtahu, který je v územním plánu města od roku 1939. Jde o projekt, který obrovsky pomůže rozvoji celého města.“

(Semilské noviny, foto Liberecký kraj a Lubomír Fejfar)

≡ Stavebnice SEVA letos slaví 45 let

Firma BENEŠ a LÁT a.s. je tradiční českou rodinnou firmou, jejíž historie sahá až do roku 1934.

Od svého založení se zaměřuje na výrobu kvalitních slévárenských polotovarů, kterou v průběhu svého působení rozšířila o další činnosti jako vstřikování plastů, vývoj v oblasti strojních konstrukcí i lící stroje vlastní konstrukce.

Na Semilsko se společnost BENEŠ a LÁT rozšířila v roce 2005. V roce 2020 Svaz průmyslu a dopravy ČR ocenil společnost BENEŠ a LÁT a.s. za přínos pro rozvoj průmyslu a regionu.

Nedílnou součástí portfolia se stala i Seva – značka tradičních českých stavebnic a hraček pro děti. Rodinný podnik BENEŠ a LÁT a.s. je součástí semilského regionu už téměř 20 let, kdy byla část původní výroby přestěhována z Průhonice do bývalé tkalcovny ve Slané u Semil. Díky převzetí části podniku VISTA Semily spol. s r.o. (pozůstatek bývalých Kovožavodů Semily) a začlenění její produkce do výrobního portfolia společnosti se tak Semilsko stalo nejenom jejím druhým domovem, ale také přispělo k propojení činností tradiční české slévárny s výrobou oblíbených stavebnic a hraček Seva, která letos oslaví 45 let.

Přišlo nám správné zachovat tradiční české hračky, a tak jsme do nich za téměř 20 let zainvestovali významně víc, než kolik ze stavebnic bylo reálné vydělat. Zachovali jsme je pro další generace a dál je vyrábíme pod značkou SEVA spojuje. Závod české značky stavebnic Seva se nachází v Suticích, nedaleko od Slaného. Po převzetí výroby společnost BENEŠ a LÁT a.s. neváhala a navázala na dlouholetou tradici výroby stavebnic a vědomostních her pro děti, které jim dělaly radost již od 70. let. Vše do sebe zapadlo. Již několikrát po sobě získaly stavebnice Seva odborné ocenění Správná hračka a Hračka roku. Variabilní polytechnické stavebnice podněcují tvořivost dětí, rozvíjí motoriku i prostorovou představivost. Zlepšují a spojují technické dovednosti a konstrukční schopnosti v dospělosti s kreativitou v dětství. Funkční modely aut Monti system se staly natolik legendárními, že dnes jsou ceněným sběratelským artiklem a slaví již 40 let. SEVA SPOJUJE generace – rodiče i prarodiče s dětmi – kreativní hraní s dovednostmi, učení s hrou i vzdělávání, bezpečnost a zábavu s českou kvalitou. Protože na výrobě stavebnic je mnoho ručních prací, které jsou z pravidla fyzicky méně náročné, ukázaly se nám jako vhodné pro zaměstnání osob se zdravotním handicapem. Založili jsme proto samostatnou dceřinou společnost seva-czech s.r.o., která se zaměřila na pomoc osobám s různým pracovním omezením a tím jim dala možnost se začlenit zpět do běžného pracovního procesu.

Vedoucí provozu společnosti, Martin Novák, vzpomíná na den, kdy za ním jednoho letního dne přišel pan Lát a řekl, pojďme pomáhat hendikepovaným

lidem a zřídíme „chránětku“. Byla to pro něj výzva, která se nedala odmítnout a která se postupnými kroky povedla dotáhnout do současného stavu. Není nic hezčího než řídit více jak 50členný kolektiv zaměstnanců s vědomím, že většině z nich pomáháte v jejich těžkém životě, který jim osud přinesl. Jsme přesvědčeni a věříme tomu, že to má smysl. Dnes se společnost seva-czech, uznávaný zaměstnavatel na chráněném trhu práce, věnuje jak kompletacím a balení stavebnic, tak dalším jednoduchým ručním pracím, jako je třídění výrobků, vizuální kontroly, různé dokončovací operace, drobné montáže a výrobě plošných spojů. Zajišťuje také bezproblémový chod e-shopu se stavebnicemi. V posledních letech se aktivity dílny rozšířily i o oblast péče o budovy a nemovitosti, jako jsou služby recepce a úklidové služby. Nejnovější aktivitou je péče o zeleň a venkovní prostory, pro firmy, školy, obce a také občany.

/ Jan Lát, *Semilské noviny*

≡ Semilské kulturní tipy:

21. prosinec v 18.00, Sbor Dr. Karla Farského
JAKUB JAN RYBA: ČESKÁ MŠE VÁNOČNÍ – HEJ MISTŘE!

v podání Podkrkonošského komorního symfonického orchestru, pěveckého spolku Jizeran a přátel Rybovy České mše vánoční.

30. prosinec v 18.00, KC Golf
JAK SE NEZBLÁZNIT

Situační komedie, která se zabývá partnerskými vztahy plná komických situací „ze života“, s kterými se divák snadno ztotožní. První repríza divadelního souboru PODIO Semily.

semilsko

VYSOKÉ N/J – ... jen doplním,
že betlém je pohyblivý...

Vlastivědné muzeum pro
Vysoké nad Jizerou a okolí
Dr. Karla Farského 130

**Vánoce na
Vysocku**

Vánoční zvyky, stolování, kuchyně,
betlém Ladislava Babce z Jesenného

Výstava bude zahájena vernisáží v neděli
8. prosince od 15:00 hodin a potrvá do konce března 2025

PROSINEC-LEDEN 2024/2025

V DIVADLE KRAKONOŠ

VE VYSOKÉM NAD JIZEROU

ST 25.12. 17.00 HOD.	POHÁDKA PARUBY loutková pohádka / vstupné 50,- Kč / malý sál
ST 25.12. 19.30 HOD.	HOSTINEC U KAMENNÉHO STOLU - PREMIÉRA dramatizace Arnošt Goldflam / režie Marie Brtková Trunečková / vstupné 150,- Kč / velký sál
ČT 26.12. 16.30 HOD.	HOSTINEC U KAMENNÉHO STOLU dramatizace Arnošt Goldflam / režie Marie Brtková Trunečková / vstupné 150,- Kč / velký sál
PÁ 27.12. 17.00 HOD.	POHÁDKA PARUBY loutková pohádka, vstupné 50,- Kč / při velkém zájmu hrajeme i od 18.15 hod. / malý sál
NE 29.12. 17.00 HOD.	POSEZENÍ S KRAKONOŠEM pásmo krkonošských poudaček a písniček v režii Martina Hnyka / vstupné dobrovolné / malý sál
PÁ 2.1. 17.00 HOD.	VIDEOKAVÁRNA otevřeno od 16.30, promítání od 17.00 / vstupné dobrovolné / malý sál
SO 4.1. 19.30 HOD.	R.U.R. Karel Čapek / režie Magdalena Bartoňová / vstupné 150,- Kč / velký sál
PÁ 10.1. 19.30 HOD.	DIVOTVORNÝ KLOBOUK - DERNIÉRA Václav Kliment Klicpera / režie Martin Hnyk / vstupné 150,- Kč / velký sál

železnobrodsko

ŽELEZNÝ BROD – V sobotu 25. ledna 2025 od 19 hodin uvedeme v Městském divadle Železný Brod premiéru hry Petry Vašíčkové a Magdalény Vašíčkové s názvem **Biomatka aneb „Běž do řiti s kus-kusem“**.

Po nevydařeném vztahu se staršímu páru, žijícímu v obci Železný Brod v podhůří Jizerských hor a Krkonoš, vrací z ciziny dcera Laděnka s dětmi, aby s nimi žili v jedné domácnosti. Lad'ka, která se v Londýně nadchla pro zdravou výživu, východní medicínu a volný způsob výchovy, způsobuje svým životním postojem rodičům nejednu pernou chvíli a stává se vesnickou atrakcí. Dokáže se přizpůsobit strnulému vesnickému životu? Bude se na hody podávat

svatomartinská husa, nebo kus-kus? Dokážou ještě mladí a staří najít společnou řeč?

V lehké komedii o zdravém životním stylu a mezigeneračním soužití vystoupí Kateřina Hartlová, Olda Hudský, Jan Hrudka, Iva Kesnerová, Veronika Svobodová, Marie Hudská, Štěpánka Borovičková, Luboš Hudský, Jáchym Kořenský, Jakub Rám, Lucie Hampuzová, Marie Materková a Samuel Červeňák.

Předprodej v TIC Železný Brod byl už zahájen, vstupné je 100 Kč.

jičín

JIČÍN – Laureátkou Ceny města je sbormistryně Ivana Hanzlová

Držitelkou Ceny města je od 12. 12. 2024 paní Ivana Hanzlová, zakladatelka mnoha pěveckých sborů, zejména sborů Smetana a Foerster. Pěvkyně, jež je významnou osobností kultury po několik desetiletí, převzala sošku z rukou starosty města Jana Malého během galavečera v sále jičínského Masarykova divadla. Cena města je udělována mimořádným osobnostem, které svým významem a činností šíří dobrou pověst města Jičína v celé republice i v zahraničí.

Paní Hanzlová vyrůstala v hudebním prostředí a za rozvoj svého talentu vděčí prý hlavně profesorce Martě Krámské. Čerstvá laureátka Ceny města je profesním zaměřením pedagožka, avšak její přesah do oblasti hudby má takový význam, že je v první řadě vnímána jako pěvkyně a sbormistryně. Prakticky v každé škole, kde působila, založila pěvecký sbor. Nominační dopis na Cenu města uvádí, že někdy i tři současně. Ivana Hanzlová, nositelka Zlatého odznaku s granáty Unie Českých pěveckých sborů, v roce 2024 oslavila kulaté narozeniny – osmdesátiny.

„Nejúspěšnějším se stal sbor 1. ZŠ Jičín, kdy po dvou letech od založení v roce 1996 měl téměř šedesát členů a získal stříbrné pásmo v krajské soutěži pěveckých

sborů. V roce 1977 založila Ženský sbor Smetana a pracovala s ním 14 let pod hlavičkou Jednotného klubu pracujících Jičín. Řadu let působila také na ZUŠ J. B. Foerster, kde vychovala řadu sólových zpěváků. Na Lepařově gymnáziu v Jičíně, kde vyučovala hudební výchovu, vedla také mnoho let dívčí pěvecký sbor. V roce 1995 založila Smíšený pěvecký sbor Foerster Jičín a v prvních krůčcích jí pomáhal renomovaný sbormistr Jiří Vála. Ve sboru působila až do roku 2014, kdy pomyslnou sbormistrovskou taktovku předala Boženě Maxiánové,“ píše se v nominačním dopise.

A právě pod vedením paní sbormistryně Maxiánové se ve čtvrtek 12. 12. na prknech Masarykova divadla představil sbor Foerster, který skladbami prokládal oficiální část galavečera.

Během slavnostního večera byla také předána kronika města Jičína za rok 2023 z rukou kronikářky Marie Faruzelové do rukou starosty Jana Malého. Jde o tradici, jejímž prostřednictvím město Jičín vyjadřuje vděk, že má vlastní kronikářku, pečlivě zaznamenávají dění nejen v Jičíně, ale i v celé ČR, ba Evropě. Poděkování náleží také sponzorům galavečera – společnostem Wolfpro, Kobit, Sklopísek Střeleč a Ronal.

(Jičín – moje město)

JIČÍN – Už jste se byli projet? Nová silniční propojka mezi ulicemi Hradecká a Konecchlumského se otevřela. Silnice splňuje všechna kritéria pro nákladní i osobní dopravu a znamená důležitý prvek pro další rozvoj východního okraje města Jičína. Ulehčí dopravě ve východní části města, usnadní dostupnost jičínské průmyslové zóny a umožní snadnější přístup k obchvatu města.

Délka nové komunikace je přibližně 500 metrů. Projekt zahrnoval také výstavbu chodníku se zámkovou dlažbou po jedné straně, veřejného osvětlení, kanalizace, položení městské optické sítě a úpravu přečerpávací stanice v ulici Konecchlumského. Vozovka je vybudována pro účely intenzivní nákladní i osobní dopravy. Jízdní pruhy mají standardní šířku 3,25 metru a chodník šířku 1,55 metru. Boční svažitý pás mezi komunikací a původním terénem byl

oseť travním semenem. Stavební práce realizovala společnost Chládek a Tintěra Pardubice, která zvítězila ve výběrovém řízení. Investiční akci plně financovalo město Jičín a celkové náklady jsou 16 237 305 s daní.

První práce proběhly ještě na podzim 2023, hlavní část potom v jarních měsících 2024 a během léta se uskutečnily dokončovací práce. Proces kolaudace byl ovlivněn obtížemi, které provází nové stavební řízení, ale dne 9. 12. 2024 kolaudační rozhodnutí nabylo právní moci. Následovalo připojení veřejného osvětlení do sítě a odstranění zábran. Nyní se řidiči po silnici již mohou projet. Protože průmyslová zóna tím získala snazší napojení na obchvat přes nájezdové rampy v ulici Hradecká, bude možné uvažovat o omezení nebo zrušení zastaralého, nevyhovujícího nájezdu na obchvat v ulici Konecchlumského. Zároveň se sníží provoz v rezidentní ulici Šturmova a také bude možné řešit stavební úpravy pro snadnější přístupnost městské části Moravčice, která se rozkládá na druhé straně obchvatové komunikace I/16.

(Jičín – moje město)

jablonec

✂ Instalace klimatizace po celé hlavní budově omezí na začátku příštího roku na dva měsíce provoz státního Muzea skla a bižuterie v Jablonci nad Nisou. Zcela uzavřené bude od 6. do 24. ledna a částečně poté do 9. března. Díky klimatizaci se výrazně zvýší komfort pro návštěvníky zejména v letních měsících, řekla ředitelka muzea Milada Valečková.

liberecký kraj

LIBEREC – Kopschova knihovna se po 265 letech dočasně přestěhovala z libereckého kostela

Kostel Nalezení sv. Kříže v Liberci po 265 letech dočasně přišel o Kopschovu knihovnu, která je nejstarší ve městě. Kvůli rekonstrukci části kostela budou knihy více než rok uschované v depozitáři Krajské vědecké knihovny v Liberci. Zpět se vrátí v roce 2026, uvedl archivář Biskupství litoměřického Martin Barus.

Nejstarší knihovnu v Liberci založil v 18. století tehdejší liberecký děkan Anton Ignaz Kopsch. V roce 1759 využil přestavby kostela Nalezení sv. Kříže a prostor nad sakristií vyhradil a upravil pro svou cennou sbírku knih. Pro uložení svazků zde nechal zhotovit čtyři objemné barokní skříně s prosklenými dveřmi, které svému účelu slouží až do dnešních dnů. Pozdější liberečtí duchovní správci do knihovny přidávali další a další svazky, pro něž zbudovali další dvě skříně.

„Výjimečnost knihovny, která je stále v majetku libereckého arciděkanství, podtrhuje zejména její trvalé uložení na jediném místě. Přechkala zde všechny války, krize, totality a s nimi spojené pokusy si sbírku přivlastnit,“ řekl Barus.

Pro sbírku je to tak nyní první stěhování z kostela od jejího založení. Knihy nechalo arciděkanství přemístit kvůli opravě střechy a zejména restaurování cenných nástropních maleb v místnosti, kde je Kopschova knihovna. Tyto malby, jež zobrazují alegorie vědy a náboženství, vytvořil v roce 1766 pražský freskař Jan Václav Spitzer.

Kopschovu knihovnu tvoří 1801 svazků, z nichž jeden byl sepsán před rokem 1500 a dalších více než 1000 před rokem 1800.

Svazky jsou z oborů teologie, historie, zeměpisu, práva, filozofie, medicíny, fyziky i matematiky.

„Prim hrála samozřejmě

náboženská literatura, především kázání. Zaujala mě však i různá geografická či právnícká díla. Z 19. století byla hojná regionální vlastivědná literatura, ale překvapivě také četné svazky děl s vojenskou tematikou,“ dodal Barus.

Všechna tato díla jsou nyní již uložena v krajské knihovně v Liberci.

„Kopschova knihovna bude umístěna v klimatizovaném depozitáři až do doby ukončení opravy původních prostor, kam se následně opět vrátí,“ řekl vedoucí Bibliografického oddělení Krajské vědecké knihovny v Liberci Václav Kříček. Pracovníci knihovny toho využijí i k tomu, že provedou odbornou katalogizaci Kopschovy sbírky.

(Genus, foto Martin Veselka, Wikipedie)

LIBEREC – Dopravní podnik v Liberci zakoupil historickou tramvaj ve vídeňském stylu

Zaměstnanci Dopravního podniku měst Liberce a Jablonce nad Nisou (DPMLJ) se zástupci Boveraclubu společně vyrazili do rakouského soukromého muzea v Marzellu pro nový exponát - původně vídeňský tramvajový vůz typu K č. 2329 vyrobený v roce 1913 ve vagónce ve Studénce.

Mariazell je město ležící v rakouské spolkové republice Štýrsko. Návštěvníky vyhledávané soukromé muzeum nabídlo v květnu Boveraclubu tramvaj s tím, že mají ve svém muzeu málo místa a ve sbírce je tento typ vozu duplicitní. Po několikaměsíčních jednáních tramvajový vůz nakonec zakoupil přímo dopravní podnik. Projekt byl podpořen z rozpočtu Libereckého kraje a na financování se podílelo Statutární město Liberec. Samotný převoz historického unikátu proběhl tento týden. Přeprava se uskutečnila prostřednictvím speciálního návěsu firmy GRUBER Logistics, na který je možné tramvaj natáhnout bez potřeby jeřábu.

Tramvaj byla při zkušebních jízdách v Mariazelle předvedena jako plně provozní, nyní ji čeká v Liberci důkladná prohlídka, a pak asi roční úpravy pro místní provoz. Zároveň bude muset absolvovat příslušné legislativou dané zkoušky. Záměr je uvést vůz do provozního stavu pro zvláštní jízdy na standardním rozchodu a zařazení do provozu v celé síti, nejen na úseku z vozovny do Lidových sadů, kde zůstává kolejová splítka obou rozchodů. V roce 2026 by mohla zasáhnout do příležitostného provozu na historických linkách a při jízdách na zakázku.

Vůz sice z historického hlediska do Liberce nepatří, nicméně svou architekturou připomíná jedenáctku libereckých tramvají dodaných v roce 1921 také ze Studénky. Liberec má radnici a divadlo inspirované vídeňskou architekturou, lze tedy předpokládat, že místní a návštěvníky města potěší nostalgickými jízdami i původně vídeňská tramvaj.

Tramvaje tohoto typu byly typické pro Vídeň, v provozu jich bylo celkem 262 a kromě Studénky byly vyráběny i v Kopřivnici a také v dnes rakouském Grazu a Simmeringu. Jejich provoz byl ukončen v roce 1972, některé z nich ještě sloužily jako pracovní nebo pro zvláštní jízdy.

(text a foto DPMLJ)

LIBEREC – Zastupitelé Liberce ve čtvrtek vybrali podobu kabiny nové lanovky na Ještěd. Posuzovali dvě varianty, které se odlišovaly v detailech. Vybrali návrh s obléjšími tvary. Obě varianty byly od designérky Anny Marešové. Navrhla stříbrnou prosvětlenou kabinu s průhledem v podlaze, kterým bude při dojezdu na vrchol Ještědu procházet kužel světla. Navodí pocit přistávajícího UFO, řekla již dříve Marešová. Nová lanovka nahradí starou, jejíž kabina se zřítily na podzim 2021. V provozu bude nejdřív začátkem roku 2029. (Náš REGION)

LIBERECKÝ KRAJ – V Libereckém kraji v sobotu začala sezona sjezdového lyžování. Poprvé se rozjedou lanovky v areálech na Ještědu v Liberci, v Rokytnici nad Jizerou a Harrachově v Krkonoších nebo Tanvaldském Špičáku v Jizerských horách. Na sjezdovkách leží i přes půl metru sněhu. Areál na Ještědu zahájí provoz v 8:30. Pro lyžaře bude k dispozici páteří sjezdovka Nová Skalka červené obtížnosti, je dlouhá bezmála 1600 metrů. První den sezony zpestří vystoupení muzikanta a herce Adama Mišíka, ukázky techniky horské služby či taneční program Sportimáček, hry a další soutěže pro děti. „Celý opening jsme připravili tak, aby byl zábavný nejen pro příznivce zimních sportů, ale i pro rodiny s dětmi,“ uvedl ředitel areálu Radek Chalupa.

Ceny skipasů na dnešní zahájení na Ještědu začínají v on-line prodeji na 390 Kč, na neděli to je od 590 Kč.

Program na první den sezony chystá i skiareál v Harrachově, kde bude ode dneška pro lyžaře k dispozici 1850 metrů dlouhá červená sjezdovka.

„Harrachovský skiopening nabídne lyžařům permanentky o 25 procent levněji oproti ceníku. Doprovodný program představí kapelu Laura a její tygři, nebude chybět testování vozů jeep nebo program pro děti. Ke zhlédnutí bude výstava 70 let sjezdového lyžování v Harrachově,“ uvedla mluvčí radnice Hana Veselá.

V Rokytnici nad Jizerou zahájí lyžování téměř na čtyřech kilometrech sjezdovek, v provozu budou lanovky Horní Domky a Lysá Hora a vlek Kaprun. „Otevřená bude modrá sjezdovka z Lysé hory a Slalomák,“ uvedl ředitel areálu Filip Braun.

Sezona dnes začne i v Jizerských horách. Otevře i největší středisko těchto hor, Tanvaldský Špičák. „V provozu bude lanovka Špičák 1, dva příbližovací vleky a turistická sjezdovka dlouhá 1750 metrů,“ uvedl za areál Pavel Bažant.

(Genus)

mnichovohradištsko

✂ V mladoboleslavském archivu bylo představeno další číslo vlastivědného sborníku Boleslavica. Najdete v něm i články z Mnichovohradištska.

Státní okresní archiv Mladá Boleslav a Muzeum Mladoboleslavsko zvou všechny zájemce o historii regionu na představení nového vydání vlastivědného sborníku Boleslavica '21–22. Akce se uskutečnila v úterý 17. prosince od 17 hodin ve výstavním sále Státního okresního archivu v Mladé Boleslavi v areálu hradu na Staroměstském náměstí.

Sborník přináší bohatý obsah zaměřený zejména a historii. Filip Krásný a Petr Šída popisují nález neandrtálského pěstního klínu na Švédských šancích, Filip Krásný se věnuje také objevu smírčího kříže u Dalovic. Luděk Beneš mapuje změny v pojmenování ulic v Mladé Boleslavi mezi lety 1861–1945, Ondřej Vašata přibližuje život a dílo malíře Bedřicha Mudrocha (1898–1962) a Ladislav Futtera vzpomíná na práci Karla Herčíka (1936–2022). S životem tohoto historika seznamuje v dalším článku Jan Juřena. Autoři vzpomínají i na další regionální osobnosti, které nás v poslední době opustily. Za Václavem Petříčkem (1944–2022) se ohlíží Jiří Bartoloměj Sturz a archeologa Jiřího Waldhausera (1945–2023) připomíná Filip Krásný. Zajímavý článek na téma historie silniční dopravy od Jana Juřeny a Jakuba

Mikoláška se věnuje dochovaným kilometrovníkům a hektometrovníkům na území našeho okresu.

Vzpomínky „obyčejných“ lidí jsou cenným svědectvím o minulých dějinných etapách, přináší jiný náhled na danou problematiku než úřední, statistické i institucionální prameny. To ukazuje další z příspěvků, ve kterém Lenka Křížová přináší vzpomínky Vlastimily Stejskalové, rodačky ze Žehrova, a zároveň přibližuje čtenářům Databázi dějin všedního dne.

Tomáš Herian spolu s Janem Juřenou přináší další díl soupisu kronik okresu a Jan Šimonek pokračuje v seriálu o zdejších pomnících obětem světových válek a boje proti totalitě.

Zajímavý bilanční pohled na podoby, stav a formy obecního dějepisectví zdejšího regionu podává ve své eseji Ladislav Futtera.

Sborník obsahuje výroční zprávy muzeí a dalších institucí za roky 2020–2021. Nechybí mezi nimi Muzeum města Mnichovo Hradiště či Mnichovohradištský spolek genealogů.

Tradiční recenze a zprávy seznamují například s knihou Vojtěcha Dvořáka Bakov nad Jizerou – Rozcestí středního Pojizeří, katalogem obrazů mnichovohradištského výtvarníka a učitele Josefa Marka (1921–2009), prací nedávno zesnulého badatele Václava Šolce Mlýny na Kněžmostce nebo publikací Příběh Mnichova Hradiště.

Nechybí také historicko-vlastivědná bibliografie za období 2020–2021.

/ Petr Novák, Mnichovohradištsko.cz

mladoboleslavsko

≡ Mladoboleslavské divadlo završilo rok komedií Noc bláznů

Městské divadlo Mladá Boleslav završilo v pátek 13. prosince letošní rok poslední novinkou v podobě premiéry komedie Noc bláznů. Tuto slavnou australskou hru, která slaví úspěchy po celém světě, napsal Louis Nowra a v Mladé Boleslavi ji se zdejším souborem nastudoval režisér Lukáš Pečenka.

Noc bláznů zavede diváky do roku 1971 do psychiatrické léčebny v Melbourne, kde se mladý režisér Lewis pokusí vytvořit jedinečné divadelní představení se zdejšími pacienty. Navzdory všem komplikacím a absurditám – včetně požadavku inscenovat Mozartovu operu „Cosi fan tutte“, přestože nikdo neumí zpívat ani italsky – vzniká neobyčejné dílo, které přináší smích, emoce i zamyšlení nad relativností šílenství. Autor hry Louis Nowra ji částečně založil na svých vlastních zkušenostech a vytvořil humorný příběh o lidské odolnosti a kreativitě.

Na mladoboleslavském jevišti tato hra ožila do zajímavé podoby i díky výrazným hereckým výkonům. Milan Ligač pojal svoji roli mladého nejistého režiséra Lewise s chutí a uvěřitelnou dávkou nervozity z nezvyklého prostředí i neobvyklého úkolu. Jeho společníci z řad klientů léčebny vytvářeli bizarní

soukolí, v němž se odvíjely souběžně se studováním hry i mnohé mikropříběhy. Ty v podání různě psychicky poznamenaných osobností nabízely nejistotu, humor, nadšení, radost i smutek, agresi i milostná vzplanutí. Všichni aktéři hry pomohli vytvořit velmi zajímavou inscenaci, která zaujme, pobaví i potěší. Jen délka trvání představení (cca 160 minut) může i u zdatnějších diváků částečně snížit jinak plnohodnotný zážitek.

V mladoboleslavské novince hrají: Lewis: - Milan Ligač, Lucy - Magdalena Jirounková, Daniel Mišák - Nick, Roy - Roman Teprť, Justine - Karolina Frydecká, Doug - Petr Prokeš, Henry - Ivo Theimer, Zac - Martin überall j.h., Cherry - Ivana Nováčková, Ruth - Veronika Bajerová, Julie - Hana Marie Maroušková.

/ Pavel Šubrt, SM Mladá Boleslav; foto Jarmila Vlčková / MDMB

zajímavost

≡ **Chlubivý baron, bankéř a první auto v Praze**

Když v červenci 1897 začal pražský bankéř Gustav Meyer propagovat motorový kočár společnosti Benz, prohlašoval, že překoná až osmnáctiprocentní stoupání. Představuje tudíž „nejlepší náhradu za koně“. Výstřední novinka mnohé zaujala a mezi těmi, kteří na to měli (nový vynález stál 3 200 zlatých), se našli první kupci.

„V letních měsících minulého roku cizozemský patent v ulicích pražských způsobil nemalou pozornost: motorové kočáry jako s vichrem o závod projížděly po dlažbě a dokud patent byl novinkou, těšily se povozy značné pozornosti obecnstva,“ referovaly 24. dubna 1898 Národní listy.

„Motorové kočáry zamlouvaly se některými výhodami a přednostmi. Hlavně ovšem tím, že k jich tažení nebylo potřebí koní, majitel takového kočáru nanejvýše pečovateli musil o napájení kotlíku benzínem,“ pokračoval redaktor listu a objevil i další přednost nového vynálezu. „Když pak někdy se stalo, že vnitřní zařízení samočinného stroje se porouchalo, ani tu nebylo zapotřebí připrání do kočáru koně. Čtyři až šest svalnatých mužů snadno kočár pod střechu dopravilo.“

Jistě, byly tu také nevýhody. „Méně příjemnější k poslouchání bylo rachocení benzínem v činnost uváděného stroje, jakož i pára ze zadní části kočáru vycházející.“

Neslavný konec výletu

První automobil, tehdy ještě označovaný jako motorový kočár nebo faeton (tedy lehký, otevřený čtyřkolový kočár), přivezl do Prahy v roce 1897 zmíněný bankér Gustav Meyer. Jednalo se o výrobek mannheimské firmy Benz, jejíž výhradní zastoupení pro české království si Meyer opatřil.

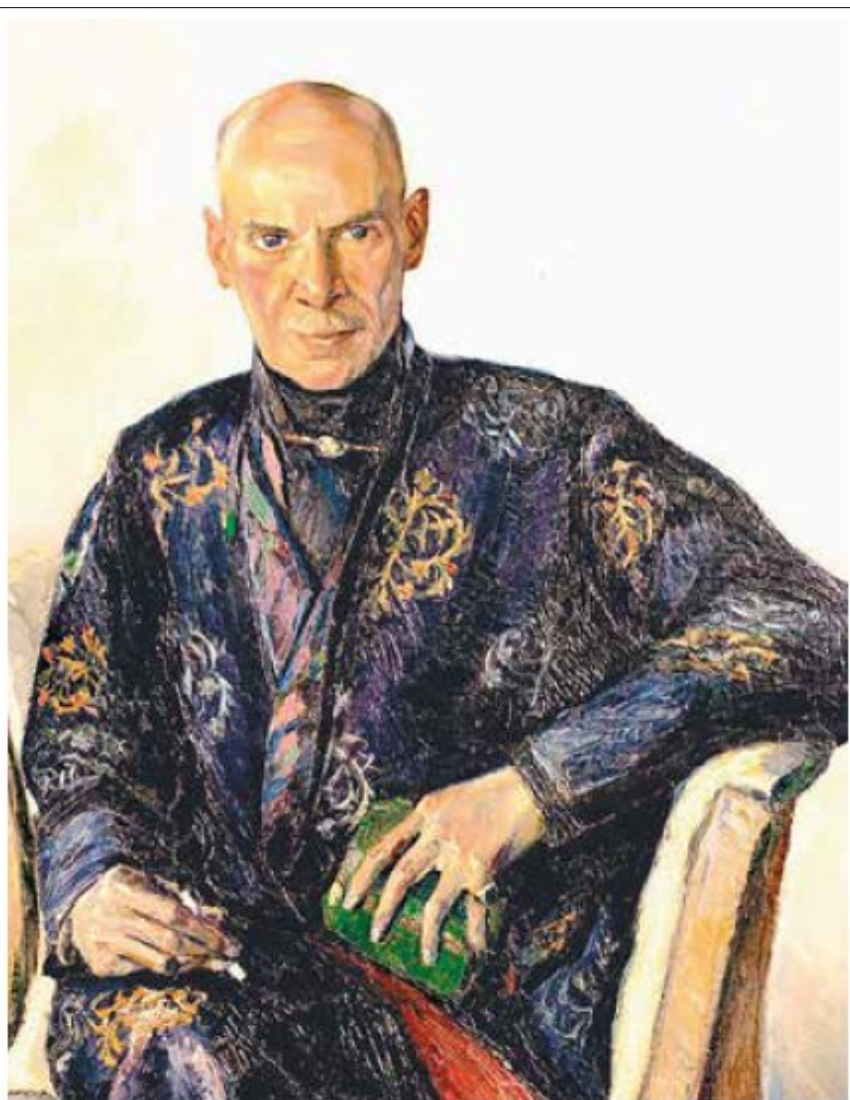
Pravda, ne všechny jízdy končily zpočátku triumfem. Neslavně dopadl hned první výlet za Prahu, který Meyer podnikl se svým řidičem v květnu 1897.

„Hrčivý přístroj přijel až k budově české techniky na Karlově náměstí a zde

zůstal stát, jako by ho přikoval. Pasážerům nezbylo než slézt. Nejrůznějším způsobem aparát zkoušeli, strkali do kočáru brzy z té a brzy z oné strany, ale života do něho nevlili. Ani se z místa nehnul.“

Zásilka z Mannheimu

Na každý pád poutala novinka zejména v kruzích mladých a dostatečně movitých mužů nemalou pozornost. Jedním z takových mladíků byl Antonín Sossnovec, baron z Vlkanova. „Mladému baronu kočár se zalíbil. Jaká to rozkoš, v kočáře bez koní po Praze se projížděti a předmětem pozornosti zástupů se státi. Pan baron měl po strýčkovi hezkou hromádku tisícovek na skladě, pořízení kočáru nedělalo mu tudíž příliš mnoho obtíží,“ popisovaly úvahy čtyřadvacetiletého šlechtice Národní listy.

Majitel a prodejce prvního pražského automobilu Gustav Meyer již jako slavný spisovatel Gustav Meyrink (1868–1932)

Ve čtvrtek 29. července 1897 dorazil Antonín Sossnovec, baron z Vlkanova, do Meyerovy kanceláře na Václavském náměstí, aby složil zálohu tisíc zlatých a motorový kočár čili faeton objednal. Netrvalo dlouho a stroj se skutečně v Praze objevil.

V neděli 15. srpna dorazil z Mannheimu na nádraží Františka Josefa I. Odtud byl dopraven do závodu císařského dodavatele kočárů Františka Klubala na Václavském náměstí, kde byla jeho boční dvířka opatřena baronským znakem pána z Vlkanovy. Poté byl stroj mladému baronovi představen. Zdá se však, že aristokratovo nadšení pro nový vynález mezitím vychladlo, takže vůz odmítl převzít. „Je prý to stará rachota, která nemá ani polovici ceny, jaká byla za faeton stanovena,“ prohlásil podle novin a dále zpochybnil technické parametry stroje, jenž měl „tolik síly vyvozovati, aby kočár vyjel i do značnějšího kopce“. „A to rozhodně nesvede!“ tvrdil teď Antonín Sossnovec, baron z Vlkanovy. Načež vcelku velkoryse, alespoň ze svého pohledu, bankovnímu závodu Gustava Meyera nabídl, ať si ponechá motorový kočár i zálohu tisíce zlatých, kterou již zaplatil, ovšem kupní smlouvu tímto zruší. To ovšem bankéř Meyer odmítl, protože kočár je úplně nový a navzdory baronovu tvrzení bez obtíží vyjede i „do značnějšího kopce“.

Když baron nadále odmítal vůz převzít a doplatit 2 200 zlatých kupní ceny, podal na něj bankéř Meyer u zemského soudu v Praze žalobu. Sporem se poté zabýval tříčlenný senát v čele s radou Šroubkem, jenž rozhodl, že dotyčný vůz musí být znalecky prozkoumán a zejména – bude podroben praktickému testu svých schopností.

*Automobil Benz při zkušební jízdě
na Loretánském náměstí*

Ostře sledovaná zkouška

Zkouška připadla na 11. květen 1898. Ve čtyři hodiny odpoledne se ve dvoře domu čp. 816 na rohu Václavského náměstí a Mariánské (dnes Opletalovy) ulice, kde se nalézaly „kolny pro motorové kočáry bankovního závodu Meyerova,“ shromáždili všichni zainteresovaní. Tedy soudní úředníci, dále zástupce firmy Benz, jenž dorazil pro tento účel až z Mannheimu, přirozeně bankéř Gustav Meyer, právní zástupce žalovaného JUDr. Eisler a zejména technický znalec Ing. Otomar Podlejší z Ringhofferovy továrny, jenž měl na žádost soudu vydat rozhodující dobrozdání.

„V nádvoří postaven byl předmět sporu, motorový faeton. Na pohled byl úplně nový. Vše se na něm jen třpytilo a ovšem baronský znak rodiny z Vlkanova byl velmi dobře znatelný. Přístroj kočáru naplněn byl benzínem a v přítomnosti značného zástupu zvědavců vyjel kočár z průjezdu na Václavské náměstí. Stroj řídil zřízenec Meyerův Karel Holubec,“ líčily průběh testu Národní listy.

„Jako s větrem o závod jel motorový faeton po Václavském náměstí ku Příkopu. Jízda ze svahu náměstí byla znamenitá. Asi za deset minut ozvala se zpozdlí výstražná trubka a za okamžik stanul faeton opět před domem.“ Poté usedli na místa spolujezdců tajemník zemského soudu Machačka, soudní znalec Podlejší a baronův právní zástupce JUDr. Eisler, „načež opět vyjel kočár na náměstí a... jakoby na křídlech letěl po Václavském náměstí vzhůru k museu.“

Malou skvrnou na zdárném průběhu zkoušky byl snad jen fakt, že řidič vozu Karel Holubec, zřejmě z radosti, že se vše tak pěkně daří, nestihl při sjezdu Rubešovou ulicí na tehdejší Jungmannovu, dnes Vinohradskou třídu, včas zabrzdit a „kočár s celou prudkostí vjel na chodník, přičemž byl jeden strom pouliční aleje poškozen“.

Demonstraci skvělých schopností motorového kočáru zopakoval bankéř Meyer po několika dnech na Malé Straně a Hradčanech. Stoupavost plně obsazeného čtyřmístného vozidla tentokrát prověřila Nerudova ulice, respektive návazná a ještě strmější ulice Ke Hradu.

Této praktické zkoušky se zúčastnil také zakladatel české reportážní fotografie Rudolf Brunner-Dvořák (1864–1921), díky kterému se dochovala obrazová dokumentace vpravdě triumfální jízdy.

Z bankéře spisovatelem

Tečku za celým případem učinil 9. prosince 1898 pražský soud, před nímž technický znalec Ing. Podlejší uvedl, že motorový kočár naplňuje všechny slibované parametry, včetně jízdy do kopce.

Je také „zcela nový a opatřen všemi příslušnostmi, se kterými možno podniknouti v kočáře onom jízdu až jedenáctihodinovou“. Po tomto dobrozdání rada Šroubek rozhodl, že baron z Vlkanovy je povinen motorový kočár převzít a domluvených 2 200 zlatých za něj zaplatit.

Je třeba říct, že finanční situaci bankéře Meyera tím příliš nevylepší. Gustav Meyer byl totiž leccíms – bohémem, jogínem, mystikem nebo ezoterikem, proslulým pražským dandym, sportovcem, experimentátorem s opiáty a novinkami všeho druhu (jako byl motorový kočár), tedy duchem navýsost

nestálým, jen ne schopným a seriózním podnikatelem, natož bankéřem (druhá žena o něm doslova prohlásila, že byl „Geldtrottel“). Jeho společnost se permanentně potácela na pokraji úpadku a nepomohlo jí ani zastoupení firmy Benz a prodej prvních automobilů. Gustav Meyer se nakonec rozhodl pro dráhu, v níž byl mnohem úspěšnější i světu užitečnější. Stal se spisovatelem a pod jménem Gustav Meyrink napsal zřejmě nejslavnější a nejtajemnější pražský román Golem.

/ Dan Hrubý, autor Pražských příběhů

Foto: Archiv Pražských příběhů, Rudolf Brunner-Dvořák

Pozdní jaro 1898. Schopnosti „motorového kočáru“ prověřila strmá Nerudova ulice. Zájem malostranského obyvatelstva si užíval také bankéř Meyer (sedí vzadu) se svou první ženou Hedwigou

pozdní sběr

LIBERECKÝ KRAJ – Advent. Jedno z nejhezčích období roku. Chvilé pohody v okruhu rodiny a blízkých. Hlavně žádný stres spojený s přípravami, uklízením a sháněním dárků. Místo toho raději teplý svařák a koledy. V Libereckém kraji se nadto koná celá řada vánočních akcí.

Na náměstí před libereckou radnicí lze navštívit, jako každý rok, vánoční trhy. Prodávají tu dárky, něco na zub nabízí se také vyhlídková jízda na ruském kole. K vidění je i Fialův mechanický betlém. V Liberci stojí za návštěvu také Advent v Paláci Liebig. O každém víkendu je zde program – od komentovaných prohlídek a tvořivých dílen až po koncerty, které navodí sváteční atmosféru.

Ve vedlejší Jablonci nad Nisou budou **do 22. prosince** v centru města Vánoční slavnosti. Kromě stánků s vánočními dobrotami a dárky čeká i doprovodný program.

Na hradu Valdštejn se lze pokochat vánočně vyzdobenou částí areálu a výstavou Perníčky pro hraběte Aehrenthala a přehlídkou fotografií Zpátky do pohádky.

V neděli 15. prosince je možné se na hradě od 13 hodin setkat s vévodou Albrechtem z Valdštejna.

Vánoční čas v Máchově kraji lze strávit u Máchova jezera, kde se nabízí možnost užít si s šálkem horkého nápoje romantické Adventní plavby za doprovodu koled. Milovníky historie nadchnou i prohlídky ve stylu Císařských vánoc na vyzdobeném zámku Zákupy.

Během adventu je dobré navštívit

vesnici Kryštofovo údolí, kde je každý den od 16 do 22 hodin osvětlen Jířův betlém, mají tu také muzeum betlémů.

Soupis všech adventních akcí v Libereckém kraji se nalézá na turistickém portálu Kudy z nudy nebo na stránkách Regionu Liberec a jejich facebookovém profilu a instagramovém profilu.

(Jan Mikulička, Liberecký kraj, foto RTIC Turnov)

LIBEREC – Liberecký kraj připravuje fúzi svých dopravních společností Autobusy LK a ČSAD Liberec. Spojit by se měly k 1. červenci příštího roku pod názvem ČSAD Liberec. Původně bylo v plánu sloučení obou krajských společností už k Novému roku, nepodařilo se ale vykoupit akcie jednoho z minoritních vlastníků. Autobusy LK jsou majoritním vlastníkem ČSAD Liberec, která zajišťuje autobusovou dopravu na Liberecku a Českolipsku.

LIBEREC – Letošní rok je to přesně 120 let, kdy byla oficiálně založena Zoo Liberec. Jako vyvrcholení oslav zahrada vydává první díl rozsáhlé dvoudílné publikace s názvem Zoo Liberec – příběh nejstarší zoo v Česku, která zachycuje vznik a vývoj této ZOO pod Ještědem. První díl knihy o rozsahu téměř 350 stran mapuje dlouhý a jedinečný příběh, který začíná desítky let před samotným otevřením zoo a uzavírá jej symbolicky konec německé etapy historie, tedy rok 1945.

Na vzniku knihy zahrada spolupracovala více než šest let i s badateli ze spolku RODOKMEN.BIZ.

Po šesti letech příprav a tisíců hodin, které autoři knihy ze spolku RODOKMEN.BIZ (Julius Jankovič, Josef Soukup, Martin Šulc a další) strávili badatelskou prací, se liberecké zahradě podařilo vydat první díl rozsáhlé publikace mapující vznik a vývoj této nejstarší ZOO v Čechách v kontextu tehdejšího společenského dění v Liberci. Přestože byl původní Tierpark oficiálně založen v roce 1904, jeho počátky sahají mnohem hlouběji. První díl proto nezačíná tímto letopočtem, ale postihuje období již od konce 19. století až do roku 1945, kdy se symbolicky uzavřela jedna velká kapitola její historie.

„Díky trpělivé a mravenčí práci autorů, spoluautorů i našich zaměstnanců vzniklo ucelené dílo zachycující společenské dění v Liberci od konce devatenáctého století i podrobnou historii samotné zahrady. Rok po roku je v knize popsáno, jak se z ptačího parku na Perštýně a posléze Tierparku za Labutím jezírkem, kde bylo k vidění vodní ptactvo a několik srnek, postupně rozrůstala o další a další výběhy s novými druhy zvířat, až se stala respektovanou zoologickou zahradou. Dozvíte se například, jak a kdy se v liberecké zoo poprvé objevili medvědi, že již před první světovou válkou zde byly k vidění chobotnice, které výběhy patří k nejstarším a co se dochovalo do současnosti,“ přibližuje knihu ředitel ZOO David Nejedlo.

Historii liberecké zoo přiblíží také téměř šest set dobových fotografií a pohlednic, tři rekonstrukční mapy a netradičně pojatá časová osa. To vše doplňuje řada příběhů, zajímavostí i medailonků osobností spjatých se ZOO.

„Zoologická zahrada postupně prochází obnovou a v budoucích letech také rozšířením. Knižní připomenutí historie zahrady je pro všechny liberecké, ale i mimo liberecké milovníky zahrady zajímavým exkurzem do jejího vývoje“, říká Květa Vinklátová, náměstkyně hejtmana Libereckého kraje.

Kniha je pro veřejnost k dostání na pokladně při hlavním vstupu do zoo nebo na e-shopu Zoo Liberec a prodejní cena činí 950 Kč.

„Věříme, že publikace si své příznivce najde a že se čtenáři spolu s námi budou těšit i na její pokračování. Už teď víme, že i toto pokračování odhalí nejedno tajemství a dosud nepublikované skutečnosti,“ dodal Nejedlo.

Druhý díl, který obsáhne období po druhé světové válce téměř do současnosti, vyjde na podzim příštího roku.

Neocenitelná byla i pomoc RNDr. Lukáše Nekolného v roli hlavního editora, autora i spoluautora.

(Barbara Tesařová, ZOO Liberec, Genus)

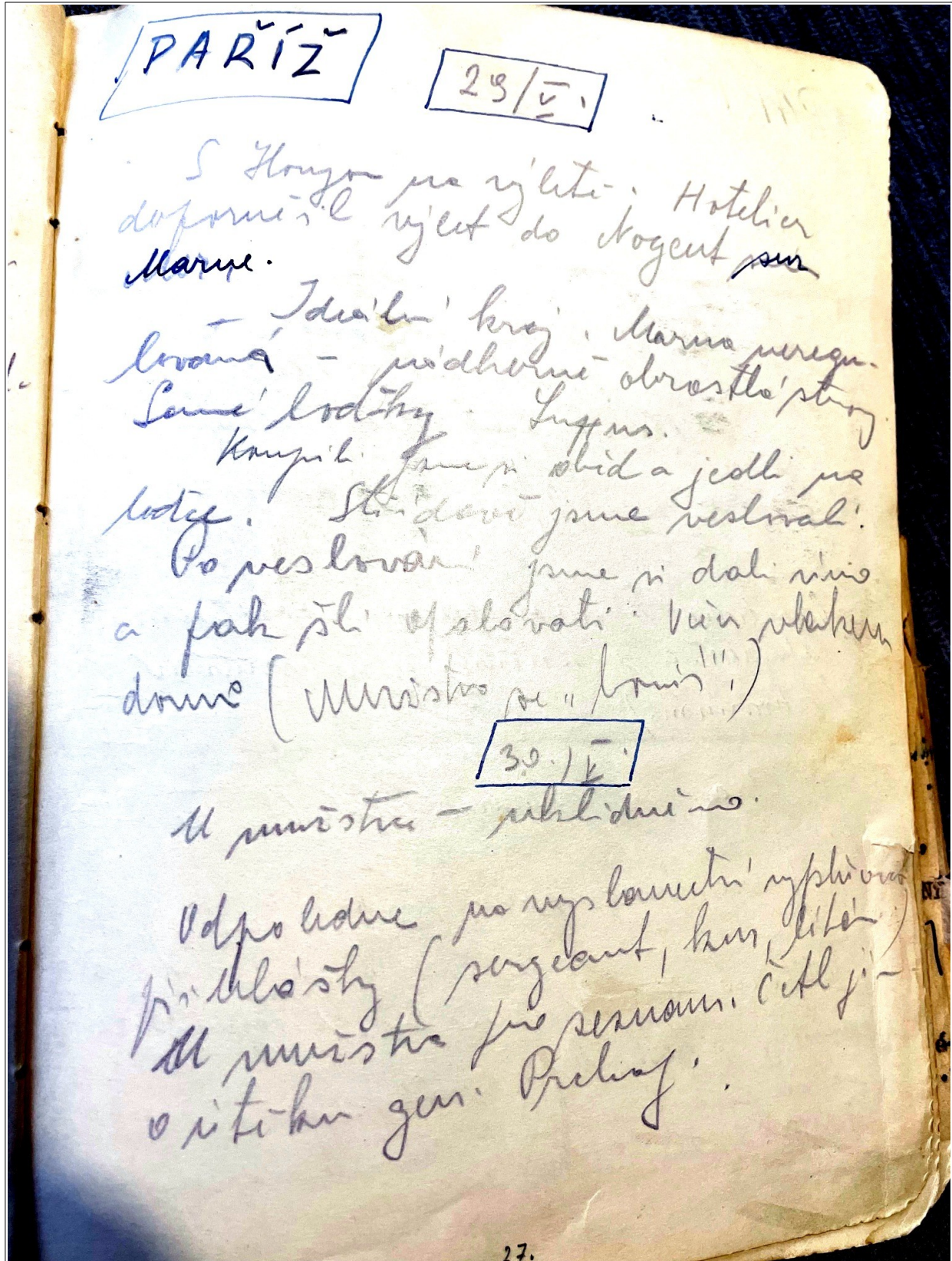
SVIJANY – Ve středu 18. prosince zavítá na Zámek Svijany emeritní sólista Opery Národního divadla Luděk Vele. „Přijďte si do zámecké kaple od 15 hodin společně s ním zazpívat oblíbené vánoční koledy a naladit se na sváteční pohodu,“ láká facebookový profil zámku.

Zároveň si od 14 do 17 hodin na nádvoří zámku můžete zakoupit kapra z rybářství Březina na vaši štědrovečerní tabuli. (Genus)

Plním slib a budu posílat obsah válečných deníků mého strýce, nočního stíhače RAF gen. Vlastimila Veselého.

Letu zdar!

/ Jaroslav Veselý

PARÍŽ

1./VI.

Dopoledne spali do 12 hod. Odpoledne
lékarské prohlídky. Věčerní relaxace a ve
velmi dobré kondici. (Viz. Jména dne
do Polska.).

Včera je čas. let. attaché'ský
Povinnosti. (Kulturní, kři...
S klávesou pak jít by davní!

2./VI.

Odpoledne s. Housen a psychologické
přehledy a koloniálních muzeí.
(Abraham.)

me. Richez. Montmartre

Včera je restaurace "Klub" se

is. jistě by
koliv.) Tajemství is.
ještě, je ji žid. On
je sám se podle velmi dobrý!

BOURGET (letiške voj.) **DUGNY**

3/vi.

Expedice fotografovati a krasarstva
 stromi de l'An. [Dugny je
 sablundi li a sti mylu de ministru
 de l'An.]

V. 11. hodin poran' cesty Dugny -
 ho vel. let. plukem a hrom karam.

Odpoledne poran' k p. ministe valley.

En. Oruskeho ne ciz. italo a jani, krasu jako vel. hon
 Ministro (-deputa-) vechu poharuu
 palpsati parash de vir. legu. gyl. voj. etc.

Kin a l'had. jame odyl. auto-
 karam do de Bourget, kolesu an. padim
 11 du. (Lautu hary. Nedovumivis jian jal pau p klaimu a obrov-
 kivi p franc. letu - velu hnu auto karam
 po 80 km!)

prodeine' fujete. (kruh fr. admirable aurbentut)
 je me plyto vaim' a dinst. jiteluu. Larie (klai, kuf! kulhainch) palorie
 a dinst. fohojil. My utolui a fodd. fohojil fo dov, ale
 stejim dolie. Pitia, kuhovuu, tun a fod - vsic peaine
 le disponie. Franc. letu jame vici pau nevenuu k fashon!

